

Hans van den Bos is geboren op 7 februari 1930 in Den Haag. Hij was de zoon van Hendrik van den Bos (17 juni 1893) en Agatha Helena Nancij Stigter (6 juni 1905). Ze trouwden in Den Haag in 1925. Hans had een oudere zus Ellen (11 oktober 1928, Den Haag). Zijn vader was majoor bij het KNIL. Ze woonden onder andere op Java, Ambon en op Sumatra.

Aan het begin van de oorlog in Nederlands Indië werden moeder en kinderen Van den Bos uit hun huis te Fort de Kock in Nederlands-Indië gezet door de Japanners.

In Padang op Midden Sumatra lag het Missiecomplex, bestaande uit kerken, kloosters en scholen. Dit werd in juni 1942 ingericht als interneringskamp. Het complex werd omgeven door een 3 meter hoge schutting en prikkeldraad en de vrouwen en kinderen zaten geïnterneerd in de schoollokalen. Hans werd hier geïnterneerd.

De organisatie van een bijeenkomst op BP dag, 22 februari 1943, leidde tot de spontane start van Scouting met een kabouterkring van ongeveer 50, een welpenhorde van bijna 60, een padvindsterstroep van ongeveer 45 en een verkennersstroep van ongeveer 60 leden. De padvindsters kregen de naam KANON (Kan Alles Nakomen Ondanks Nippon) en de padvindsters Lappendas (Leert achter planken padvinderij en negeert deze akelige situatie). Aan de eisen en ceremonies van Scouting werd zoveel mogelijk vastgehouden, al waren aanpassingen noodzakelijk. Miep Mol is de stuwende kracht en doet na de oorlog verslag van de activiteiten. De padvindstersgroep werd verdeeld in 6 patrouilles en in oktober groeide het aantal leden uit tot 86 jongens. 24 mei werden de eerste nieuwelingen geïnstalleerd en iedere volgende week weer 12 jongens. Frater Sylvester nam steeds de Katholieke jongens de Katholieke belofte af en in oktober 1943 heeft hij 42 van deze plechtigheden achter de rug. De analen van de geschiedenis van het KANON melden nog de volgende bijzonderheden; Jaap Janzen, Hans Vermeulen, Wim Lejeune, Teddy Morpeij, Bertus Bouwens, Freddie de Water en Frans Bakker werden verkenners 2e klas en haalden insignes.

Alle bewoners van het Missiecomplex werden in oktober 1943 naar de gevangenis van Padang gebracht en van daar in december 1943 naar Kamp Bangkinang. Deze plaats lag 250 km van Padang in de binnenlanden. Er waren twee kampen, een mannen- en een vrouwenkamp, ongeveer 2 km van elkaar verwijderd, middenin rubberbossen. Het vrouwenkamp was ondergebracht in 5 barakken van bamboe en atap, die speciaal voor deze internering werden gebouwd, omheind met een houten schutting en prikkeldraad.

In Bangkinang werd door de Japanners niets voor ontspanning gedaan. Het houden van bijeenkomsten of avondjes met het lezen van boeken was verboden. De geïnterneerden hielden zich hier niet aan en wisten door zang, dans en toneel de stemming steeds op peil te houden. Op sportgebied was niet veel te beleven, slechts wat voet- en korfbal op een slecht en klein terrein was de enige lichamelijke ontspanning. De Scoutingactiviteiten gingen in

Kamp Bangkinang zoveel mogelijk door. Scouting trachtte hiermee zo goed en zo kwaad als het ging het gemis aan ontspanning voor de jeugd te vergoeden. In het vrouwenkamp werden de kabouteractiviteiten geleid door mevrouw Hermina Snijders, J.W. van der Laan, Hanna du Saar en mevrouw Walters. De welpenactiviteiten werden geleid door Josephina Aspeslagh en Elisabeth IJfs en voor korte tijd door Wilhelmina Judell. George Leidelmeijer en Bob Schuitemaker zijn hier welp. Ook twee Engelse jongens die uit Singapore kwamen, waren lid van de horde. Ze werden in het Engels geïnstalleerd. De verkennersactiviteiten werden geleid door Miep Mol, Loes Kriekhaus en mej. G. van der Pol.

Hans van den Bos van één van de verkenners. Hij tekende op 14 maart 1944 een plattegrond van het kamp als onderdeel van de opdrachten voor het insigne "Kaartlezen" van Scouting. De padvindsteractiviteiten werden geleid door Johanna Sayers en Meta Knottenbelt, later overgenomen door Miep Mol en Molly Fabriek.

Het vrouwenkamp Bangkinang heeft bestaan tot 23 augustus 1945. Op dat moment waren er 2219 vrouwen en kinderen in het kamp aanwezig.

Zijn vader was tijdens de mobilisatie ingedeeld bij de troepen Midden-Sumatra in Fort de Kock. Hij werd krijgsgevangen genomen en tewerkgesteld aan de Birmaspoorlijn in Thailand.

Wonder boven wonder overleefde de hele familie de oorlog en de 16-jarige Van den Bos arriveerde in 1946 in Nederland. Vier jaar later meldde hij zich bij de marine; het Jappenkamp zat nog vers in zijn geheugen: "Ik dacht: 'dat overkomt me geen tweede keer. Wat er ook gebeurt. Mocht er weer een oorlog komen, ben ik gewapend en kan ik er iets aan doen. Zodat ik niet weer als een sitting duck opgepakt en gevangen gezet kan worden. Hij werd uiteindelijk Kapitein ter zee.

Over het kamp werd een verslag geschreven in 1945; *Verslag van de interneringsjaren tijdens de Japanse bezetting van Nederlands-Indië, van ter Sumatra 's Westkust geïnterneerde vrouwen en kinderen, in kampen te Padang en Bankinang (07 april 1942 - 22 augustus 1945)*. Hans heeft dit verslag in de jaren '90 overgetypt en beschikbaar gesteld. De ingevoegde plattegrond van het kamp Bangkinang is de door Hans gemaakte tekening.

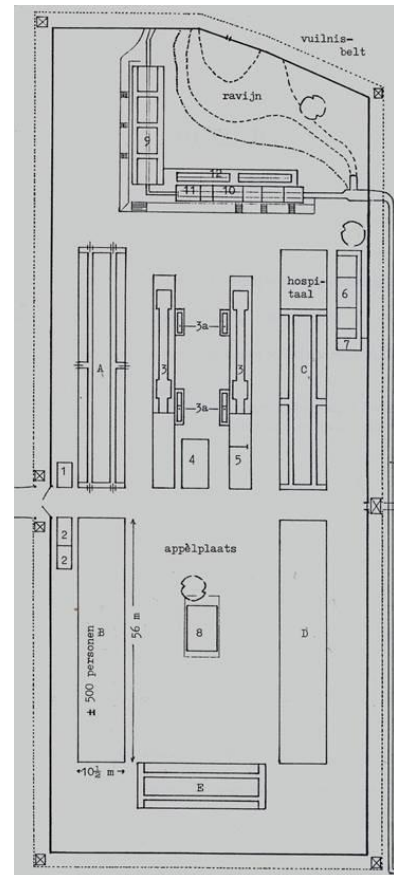
Meer informatie

[Registratie Hendrik van den Bos & Agatha Helena Nancij Stigter \(in het jaar 1913-1939\) »](#)

[Open Archieven](#)

[Agatha Helena Nancy Stigter \(1905-1984\) » Genealogie Van den Bos \(1\) » Genealogy Online \(genealogyonline.nl\)](#)

[Onderzeeboot Hr.Ms. Dolfijn naar Nieuw-Guinea in 1962 \(marineschepen.nl\)](#)

[Huwelijksakte Hendrik van den Bos en Agatha Helena Nancy Stigter \(Haags Gemeentearchief\) - Haags Gemeentearchief](#)
[Het Vaderland : staat- en letterkundig nieuwsblad » 13 okt 1928 - Art. 88 | Delpher](#)
[Verslag-Kampen-Padang-en-Bangkinang.pdf \(myindoworld.com\)](#)
[Vrouwen-Kampen-Padang-en-Bangkinang.pdf \(myindoworld.com\)](#)
[Padang \(japanseburgerkampen.nl\)](#)
[Bangkinang \(japanseburgerkampen.nl\)](#)
[Japanse interneringskaarten | Nationaal Archief](#)
[Birma-Siam-spoorweg \(japansekrijgsgevangenkampen.nl\)](#)
[nr233_dec2019_minus.pdf \(kveo.nl\)](#)

Dit verhaal is onderdeel van *Scouts in de oorlog*, een verzameling verhalen als eerbetoon aan al die (oud) scouts die zich ingezet hebben voor onze vrijheid en hulp aan de medemens of die slachtoffer werden van oorlogsgeweld, in Nederland en het verre oosten. Met de verhalen willen we inspiratie bieden aan de scouts van nu, in hun wekelijkse activiteiten en als voorbereiding op hun bijdrage aan lokale herdenkingen. Kijk op <http://vrijheid.scouting.nl> voor meer informatie en alle andere verhalen.